

MII BUOHKAT

ČÁLLÁN: MARIT KALDHOL

ORIGINÁLA TITTEL: ALLE VI • SÁMEGILLII: HEIDI GUTTORM EINARSEN

MII BUOHKAT ILLUDIT liegga, hávskes geassái, guhkes-, ruškes-, álásjulggiid viegadi. Dalle mii buohkat čájehallat ja čevllohallat min deahkkás rupmašiin. Mii hárjehallat dásnut baleahta. Mii buohkat dahkat dan. Lill Miriam maid álggii, muhto fertii vuollánit.

Lill Miriam lea nu issoras buoidi: Vuovssiha min geahččat su buiddiid. Dieđusge son ii nagodan spagáhta gal, dan mii gal buohkat árvideimmet. Molsunlanjas son ganjaldišgođii, go mii bohkoseimmet su spagáhta-fearánis. leš son logai ahte son ganjaldii danne go su mielas lei suddu ahte ii beassan šat geavahit daid ođđa baleahttaskuovaid. Min buohkaid mielas lei áibbas mánnálaš baleahttaskuovaid geažil čierostuddat.

Eadni imašta ahte váhnemat eai beroš dasgo nuorra nieida lea nie oaidnit. Otne lea fas hárjehallan. Muhto mii ollet finadit sáttogáttis ja vuojadit vel. Mii buohkat sihkkelastit. Mus lea ođđa vuojoanbivttas. Go leat vuojoan ja buokčaladdan veaháš, de mii velledit sáddui, liegga beaivváža ovdii goikat. Dat lea nu hávski. Min baleahttaoahpaheaddji lea Brasilas eret. Son lea hui gámis ja čáppat. Son sihkkarit liiko ahte mii leat áfáiduvvan ja čábbát.

De mii gullat muhtin sáđa bohtá. Rátnu vel gieđa vuolde. Min buohkaid mielas son lea šaddan giksin ja váivin go álo galgá min čuvodit. Ii han son oppa vuoijatge. Nina dadjá: «Mun jáhkán Lill Miriam galgá beassat lávggodit veaháš otné».

Mii buohkat oaidnit ahte son časká čalmmi, ja mii áddet. «Áiggut go lávggodit, Lill Miriam?» mii jearrat. Ii son gal áiggu. «Jo, de áiggut. Mii leat buohkat lávggodan ja vuojudan, ja don maid galggat.» Mii ravget sus čuvlla eret. Dat lea stuoris dego tealtá. «Boađe dal!, čáhcái dál!» Lill Miriam ii áiggu, muhto mii dadjat ahte son dárbbáša hárjehallat veaháš. Mii oaččuhit su čáhceravdii. «Go jo dus lea vuojudanbivttas, de fertet vuojadit maid» – mii dadjat. «Muhto mun in máhte vuodjat», dadjá Lill Miriam. «Mii han dalle oahpahit du!»

Lill Miriam biehttala ja vuostálastá garrasit. Gievra han son lea vel, neavri. Muhto mii leat buohkat veaháš gievrra. Balehtas leat givron. Mii hoigat ja rundit. Veaháš ja veaháš ain. Son váidala ahte čáhci lea gálmmas. Čáhci bulčasaddá daid buoiddes čoarbbeliid birra. «Don ferte gierddahallat, Lill Miriam», mii dadjat.

Dasto son čierugohtá fas. Son lea duođai mánnálaš. Mii eaddut go son lea nu mánnálaš ja hoigadit su vel garraseappot.

Dalle gahččá Lill Miriam vulosoivvii čáhcái. Mii buohkat speažžut gieđaid ja čuorvut ávvojenain. Buorre, buorre! Son heakkaha ja ráivu iežas bajás ja čuoččat fas. Njávkkasta čázi eret ámadajus. «Mana fávlelii, Lill Miriam, vai beasat vuojadit!» Mii buohkat boagustit. Mii hoigat ja geassit. Vuogas ahte mii leat nu ollugat.

Go čáhci ollá raddái, de oažžut su álkit veallut. «Okta, guokte golbma!» čuorvut mii jitnosit ja seammás hoigalat su. Lill Miriam suibboda, gahččá muhto ráivula fas čuoččat. Seammás mii fas čuorvugoahit. Ja hoigalit. Lill Miriam gaifá midjiide. Su ámadadju lea earálágan dál. Áibbas viimmáskan.

«Boađe dal, don han govddut buiddiinat!» čuorvut mii buohkat. Dalle son ii šat geargga čuoččastit. Son veallá čázis, ráivu gieđaguin ja julggiiguin. Juohke háve go lokte oaivvi, de mii deaddilat dan fas vulos. Deaddit ja deaddit ja deaddit. Mii eat lusttut ja gierdda oaidnit su buoiddes ámadaju.

Dađistaga Lill Miriam jaskkoda. Gieđat ja juolggit eai šat vuostálastte ja ráivvu. Mii čeargut ja huikit. Min jienat leat nu allagat. Min buohkaid mielas mii leat vuoitán. Mii váldit su rupmaša ja sáddet dan fávlelii. Son lea lossat. Son govddoda lossadit. Mii báhcit geahččat su. Beaivváš suonjardastá dan alit vuojudanbiktasii. Skuhčamat su čoarbbeliid birra nohket. Lill Miriam vuovttat suorrani ja govddodit čázeoaivvis. Mii buohkat jaskkodit. Mii oaidnit ahte Lill Miriam ii šat lokte oaivvi.

Mii doapmalit nu johtilit go sáhhtit. Mii fertet vuodjalit su manjái, ja rundit su gáddái. Sáttogáddái. Muhto mii eat gille jorgalahttit su. Oaidnit su ámadaju. Mii viežžalit dinggaideamet. Viehkalat. Viehkat nu johtilit go veadjit. Mii leat buohkat mannamin balehtti.

BARGOBIHTÁT

Dii lohkahehtet novealla jitnosit ceahkis, ja ságastehket dan sisdoalu birra. Lehpet go dii vásihan ahte dii olgguštuvvobehtet dannego ehpet máhte dahje hálddaš juoidá? Manne son dán noveallas lea namma *Mii buohkat*, jáhkkibehtet?

1. Čállet čoahkkáigeasu das mii dáhpáhuvai.
2. Čállet novealla ođđasit, muhto eará rollaperspektiivvas. Sáhttibehtet dieđusge bidjat dasa eará nama. Muhtin oahppit čállet mobbenjoavkku jođiheaddji perspektiivvas ja muhtimat fas čuovvuleaddji perspektiivvas.
3. Lohket noveallaid jitnosit ceahkis.
Mo rievddai novealla?
4. Dát novealla lea balehtadánsejeddjiid birra.
Sáhttágo dákkár dáhpáhus dáhpáhuvvat eará birrasis?
Leatgo «Mii buohkat» – joavkkut eará birrasiin?